

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Dr. Mustafa Adıgüzel
Ordu Milletvekili

Konu: Sabahattin Ali'nin kültürel mirası, mezar yeri ve faili meçhul ayıbı

Türk edebiyatının en büyük isimlerinden biri olan, sağ veya sol pek çok siyasi liderin konuşmalarında eserlerinden dizeler kullandığı, bazı siyasi akımlara ilham vermiş; şiirleri şarkılara söz olmuş Sabahattin Ali'nin ölümü Türkiye tarihinin en eski faili meçhul ayıplarından biridir. Hatta modern dönem açısından ilk faili meçhul örneği olarak anılmaktadır. Aradan geçen 78 yılın ardından artık bu konunun aydınlatılmasının önünde Türkiye ve Dünya konjonktüründe dönemin siyasi koşulları da dahil hiçbir engel kalmamıştır. Kamuoyuna o dönemde yansıyan bilgilere göre gizli servis görevlilerinin de süreç içerisinde bulunduğu göz önüne alınırsa devletin gizli kayıtları da dahil olma üzere, ölüm şekline, cenaze sürecine, otopsi kayıtlarına kadar tüm sürecin tam olarak ortaya konulması ve mezar yerinin neresi olduğu ile ilgili bilgilerin açıklanması elzemdir. Sabahattin Ali'nin naaşını bulan Çoban Şükrü'nün kendi ifadesi cenazeyi emniyete teslim ettiği yönündedir. Dolayısı ile devlete emanettir. Yani bu konuda kayıt olduğu kesindir. Buna rağmen, mezar yeri ile ilgili bir bilgi olmaması ya da açıklanmaması bir tercihtir. Açıklığa kavuşması gereken tam da budur. Cumhuriyetin kuruluşu döneminde eylemleri nedeniyle yargılanmış ve vatan haini olarak mahkum edilmiş İskilipli Atıf'ın bile mezarının tespit edilip, düzenlendiği bir dönemde hakkında hiçbir yargı kararı yokken faili meçhule kurban gitmiş büyük bir edebiyat insanının mezar yerinin ortaya çıkarılması devletin boynunun borcudur. Mezarına ilişkin bilgiler bugüne kadar kamuoyuna tam olarak açıklanmamıştır. Adli tıp incelemesi dahil tüm kayıtların açılması gerektiği açıktır.

Bu bağlamda;

1. Sabahattin Ali'nin kayıp mezarının tespiti için Bakanlığınızca bir çalışma yapılmış mıdır?
2. Mezar yeri tam olarak neresidir? Eğer tam olarak bilinmiyorsa da mevcut bilgilere dayanarak mezar yerinin rekonstrüksiyonu veya işaretlenmesi planlanmakta mıdır?
3. Faili meçhul ayıbının kültürel boyutunun giderilmesi için Bakanlığınız bünyesinde özel bir çalışma yürütülmekte midir?
4. Adli tıp incelemesi dahil tüm kayıtların açılması, kültürel mirasın korunması açısından Bakanlığınızın gündeminde midir?
5. Sabahattin Ali'nin kültürel mirasının yeniden değerlendirilmesi için yeni bir envanter, proje veya belgeleme çalışması yapılacak mıdır?
6. Bu konu ile ilgili diğer bakanlıklar ve MİT ile iletişime geçmeyi düşünüyor musunuz?
7. Tüm hayatı boyunca ortaya koyduğu basılı olan ya da olmayan tüm eserleri ile ilgili bakanlığınızca bir arşiv oluşturulmuş mudur? Yoksa veya eksik ise yasal varisleri ile temasa geçerek arşivlenmesi ve yayınlanması için bir çalışma yapmayı düşünüyor musunuz?